

YAPAY ZEKÂ KAYNAKLI İŞSİZLİK KORKUSU ÖLÇEĞİ

Dr. Kaan ULUSOY

Istanbul Gelisim University Graduate Education Institute Avcılar/ İstanbul

ORCID: 0000-0003-4661-043X

Prof. Dr. Orhan İŞCAN

Istanbul Gelisim University Faculty of Applied Sciences Management Information Systems Avcılar/ İstanbul

ORCID: 0000-0001-5349-8218

Doç. Dr. Dursun BOZ

Mudanya University, Faculty of Arts and Social Sciences, Department of Business Administration
Mudanya/ Bursa

ORCID: 0000-0003-3206-8950

ÖZET

Sigortacılık sektörü günümüzde yapay zekâ teknolojilerinden yoğun şekilde faydalanan iş kollarından birisidir. Operasyonel anlamda satış ve pazarlama süreçlerinden müşteri ilişkileri yönetimi ve satış sonrası hizmetlere, raporlama ve hasar-tazminat yönetiminden yeni ürün geliştirmeye ve bilgi işlem uygulamalarına kadar çok çeşitli alanlarda aktif olarak kullanılmaktadır.

Finans ve teknoloji kavramlarının birleşimi ile ortaya ve ön plana çıkan “Fintech” konseptinde, sigortacılık alanında mevcut modelleri daha kârlı, verimli ve etkin hale getirmek amacıyla dijital çözümler geliştiren sigorta teknolojileri “Insurtech” faaliyet göstermektedir. Teknolojik girişimler Silikon Vadisi gibi AR-GE faaliyetlerinin desteklendiği bölgelerde, çeşitli teşvikler ve sanayi iş birliklerinden yararlanarak faaliyetlerini sürdürmektedir. Benzer uygulamaların yer aldığı Türkiye’deki sigortacılık sektöründe ulusal şirketlerin de modern teknolojilere uyum sağladığı ve dijitalleşme süreçlerinden etkilendiği görülmektedir.

Yapay zekânın bu hızlı gelişimi ve sektörlere yoğun penetrasyonu sonucunda oluşan soru işaretlerinden birisi de gelecekte yapay zekânın çalışanların yerini alabilmesi ihtimali olmuştur. Bu hususta gerçekleştirilen çalışma ile yapay zekâ kaynaklı işsizlik korkusu merkeze alınmış olup, Türkiye’de faaliyet gösteren ve yapay zekâ teknolojilerini kullanan sigorta şirketlerinde çalışan bireylerin bu teknolojilerin kullanımı sonucunda yaşadıkları işsiz kalma korkusu incelenmiştir. Yapılan literatür taramaları sonucunda ilgili alanda daha önce yapılmış bir ölçek geliştirme çalışmasına rastlanmadığından yeni bir ölçek geliştirilmesi ihtiyacı doğmuştur. Pilot çalışmada 25 ifadeden oluşan ve alanda ilk defa geliştirilen yapay zekâ kaynaklı işsizlik korkusu ölçeği sahadaki 100 sigorta şirketi çalışanına kolayda örnekleme yöntemiyle gönüllülük esasıyla sorulmuştur. Yapılan analizler neticesinde “Yönetsel Yaklaşım”, “Tekno fobi”, “Özyeterlilik” ve “Adaptasyon” olarak isimlendirilen ölçek alt faktör bileşenlerinin madde yük değerlerinin 0,579 ile 0,908 arasında değişkenlik gösterdiği tespit edilmiştir.

Geliştirilen ölçek sigorta sektörü haricinde farklı sektörlerde de uygulanabilir olarak literatüre kazandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yapay zekâ, İşsizlik korkusu, Sigorta sektörü, Ölçek geliştirme

ARTIFICIAL INTELLIGENCE INDUCED UNEMPLOYMENT FEAR SCALE

ABSTRACT

The insurance sector is currently one of the industries that makes extensive use of artificial intelligence technologies (AI). In operational terms, AI is actively used in a wide range of areas, from sales and marketing processes to customer relationship management and after-sales services, from reporting and claims–compensation management to new product development and information technology applications.

Within the “Fintech” concept, which has emerged and gained prominence through the convergence of finance and technology, insurance technologies known as “Insurtech” operate by developing digital solutions aimed at making existing models in the insurance sector more profitable, efficient, and effective. Technological initiatives continue their activities in regions such as Silicon Valley, where R&D activities are supported, benefiting from various incentives and industry collaborations. In the Turkish insurance sector, where similar practices are present, national companies are also observed to be adapting to modern technologies and being influenced by digitalization processes.

One of the most prominent concerns arising from the rapid development and deep sectoral penetration of AI technologies is the possibility that AI may replace human labor in the future. In this study, fear of unemployment caused by artificial intelligence was taken as the central focus, and the fear of job loss experienced by individuals working in insurance companies operating in Turkey that use artificial intelligence technologies was examined. As a result of the literature review, no previous scale development study was found in the relevant field; therefore, the need to develop a new scale emerged.

In the pilot study, the Artificial Intelligence Induced Fear of Unemployment Scale, consisting of 25 items and developed for the first time in the field, was administered to 100 insurance company employees through convenience sampling on a voluntary basis. As a result of the analyses conducted, it was determined that the factor loadings of the sub-dimensions of the scale named “Managerial Approach”, “Technophobia”, “Self-Efficacy”, and “Adaptation” ranged between 0.579 and 0.908. The developed scale has been introduced to the literature as a tool applicable not only to the insurance sector but also to different sectors.

Keywords: Artificial intelligence, Fear of unemployment, Insurance sector, Scale development